

[Poul Hartling.]

betegnes som uundværlig for os, både for dansk sikkerhed og for at fremme den afspænding og det fredelige samarbejde, som vi ønsker.

I den forbindelse falder det naturligt at knytte nogle bemærkninger til Henry Kissingers tale i mandags. Det forekommer mig at være en væsentlig tale. Der er ikke tvivl om, at Kissinger taler på den amerikanske præsidents vegne, han understreger det selv i talen gang på gang, og heller ikke om, at der her foretages et udspil over for Europa, som vi ikke kan sidde overhørig. Tværtimod må det være vigtigt, at vi også i de små europæiske lande yder vort bidrag til den dialog imellem USA og Europa, der her lægges op til.

Forholdet imellem USA og Vesteuropa, som var hjertevarmt lige efter den anden verdenskrig, har i de senere år fået præg af mange gensidige misforståelser. I Europa er der fremført en så voldsom kritik af USAs holdning og politik, at det undertiden har fået præg af en ensidig antiamerikanisme. Det er ikke underligt, at denne kritik i Amerika ofte må føles uretfærdig og fremkalde stærk irritation.

Det var jo fremfor alt Vietnamkonflikten og Amerikas politik i denne sag, der gav næring til stadig voldsommere protester imod den amerikanske politik. Nu er der opnået en våbenhvile i Vietnam, og selv om der åbenbart stadig er vanskeligheder ved dens gennemførelse, er det amerikanske militære engagement i Vietnam afviklet, og i denne situation kan de allierede på begge sider af Atlanten tage fat på en samtale om de problemer, de i så høj grad har fælles, og søge dels så vidt muligt at få ryddet misforståelserne af vejen, dels finde en løsning på de fælles problemer.

Et første bidrag til denne samtale er Henry Kissingers tale i mandags. Talen rummer en klar analyse af situationen og giver et umisforståeligt udtryk for den amerikanske holdning til problemerne. Den rummer bl. a. også en tydelig amerikansk binden sig til USA-forpligtelser i Europa. Der er i Kissingers tale ingen amerikansk isolationisme, tværtimod, og dette opfatter jeg som politisk afgørende. Skal vi se realistisk på Europas militære situation, må vi se i øjnene, at østlandene har foretaget en bety-

delig oprustning i de senere år, især af søstridskræfterne. Det er det, udenrigsministeren i sin redegørelse kalder det overvældende militære magtinstrument, der er bygget op lige uden for vore grænser. Syd og øst for de danske kyster findes der nu luft- og flådeenheder i betydeligt omfang, herunder også landgangsfartøjer, som jo kun kan have ét formål. Det gælder alle de vesteuropæiske lande, at de står over for en militær magt, som på få timer kan udfolde sig til en direkte trussel. Hvis man ikke henfalder til ubegrundet letsindighed, må derfor den balance, der også betinges af USAs militære tilstedeværelse i Europa, være afgørende for de europæiske landes sikkerhed. Denne tilstedeværelse kritiseres ofte i Amerika, og der er stærke isolationistiske strømninger i USA. Derfor er det af betydning, at den amerikanske regering også igen igennem Kissingers tale så utvetydigt har bundet sig til at ville overholde sine forpligtelser i alliancen.

Henry Kissinger sammenkæder de økonomiske og de forsvarsmæssige problemer. Vi kan fra dansk side have mange grunde til at ville behandle disse problemer hver for sig, men dybest set kan økonomiske og sikkerhedspolitiske problemer selvsagt ikke skilles ad. Det kan de hverken i Europa eller i Amerika. Det har Kissinger set, og det bliver også europæiske, herunder danske, politikere nødt til at se i øjnene.

Kissingers tale er ikke en amerikansk forskrift endsige et diktat, men den er en appel til USA og til Europa om at gøre sig deres fælles interesser klar og at handle politisk herudfra. Nøgleordene er samarbejde og koordinering. En koordinering og et samarbejde imellem de to, USA og Europa, er nødvendig og vil vise sig at være i begge parter interesse, ja, i hele verdens interesse. Den koordinering bør vi, Danmark, også yde vort bidrag til og være med til at sætte vort præg på.

Det er jo tydeligt nok i talen, at der ikke tænkes på noget forsøg på at skabe en ny NATO-pagt. De danske udtalelser, som har gået herpå, bygger åbenbart på ufuldstændige referater af talen. En ny pagt eller en udvidelse af NATO-området er ikke realistisk politik. Det, USA lægger op til, er åbenbart noget andet, nemlig en eller anden slags erklæring, der kan give udtryk for det